

Egyházi Képviseelő Tanács

március 26-án tartotta I. évnegyedi gyűlését, melynek keretében jelentés hangzott el az előző ülés óta elnökiileg elintézett ügyekről; bemutatásra kerültek az állandó bizottságok üléseiről felvett jegyzőkönyvek. E. K. Tanács tudomásul vette az 1986. december 6—7. napjain tartott Főtanács jegyzőkönyvét és intézkedett a főtanácsi határozatok végrehajtásáról. Foglalkozott a lelkész- és énekvezérképzéssel kapcsolatos ügyekkel; jóváhagyta az egyházi központ, a Nyugdíj- és Segélypénztár, az egyházkörök és az egyházközségek 1986. évi zárszámadásait.

E. K. Tanács tudomásul vette, hogy Nagy Albert unitárius festőművész hagyatékából, testvéröccse, Nagy Ernő 15 értékes festményt adományozott egyházunknak. E. K. Tanács elfogadta az adománytevő felteteleit is, mely szerint a képek az egyház tulajdonát képezik, el nem idegeníthetők és a gyűjtemény meg nem osztható; a képek karbantartásáról és megőrzéséről az egyházi központ gondoskodik; a képek kiállításra kikölcsönözhetőek. E. K. Tanács az értékes adományért köszönetét nyilvánította.

Lelkészi értekezletek

Az I. évnegyedi lelkeszi értekezleteket március 4—13. napjain tartották meg az egyházkörökben. A közérdekű értekező tárgyat képezte: „A román nép 2500 éves folytonos harca a függetlenségért, szabadságért és haladásért“ című előadás.

A teológiai értekezőt dr. Szabó Árpád teológiai tanár „Az imádság és az imádkozás a Bibliában“ című előadását, és a Missziói Bizottságnak az egyház 1985. évi szolgálatáról szóló jelentését tárgyalta. Az előadásokat részletes megbeszélés követte.

A lelkeszi értekezletek keretében tartott istentiszteleten szószéki szolgálatot végeztek: Fodor György petrozsényi lelkész (Jk 4,17) Kolozsvár-Napocán; Pál Ádám vadadi lelkész (Lk 4,18) Marosvásárhelyen; Kiss Gergely tordátfalvi lelkész (Zsolt 101,6) Székelyudvarhelyen; Albert Lőrinc bölöni lelkész (Mt 11,28—29) Brassóban.

Lelkésznevelés

A *Protestáns Teológiai Intézet*ben az 1986—87. tanév I. félévi vizsgái január 5. és február 5. között voltak.

A *hiterősítő csendes napokat* február 9—10. napjain tartották meg. Az unitárius hallgatók részére előadást és bibliamagyarázatot tartottak: Szász Ferenc brassói segédlelkész „A jézusi evangélium a mai világban“; Török Áron sepsiszentgyörgyi lelkész „A jézusi életeszmeny mint vallás-erkölcsi nevelésünk célja“; Benczédi Ferenc küküllődombi lelkész „A jézusi életeszmeny a gyülekezet életében“. Az intézet összes hallgatói előtt Kovács Attila evangélikus tanár tartott előadást „A zene jelentő-

sege az egyház életében“ címen. A közös záró istentiszteleten Zsigmond József, a Nagyvárad Református Egyházkerület főjegyzője végezte a szószéki szolgálatot.

A hiterősítő csendes napok szeretetvendégséggel értek véget.

Lelkészképesítő vizsgát tett március 25-én Benedek Jakab csokfalvi és Pap László bágyoni gyakorló segédlelkész.

Személyi változások

Pál Ádám haranglábi lelkész, meghívás alapján, február 1-től a vadai egyházközségbe nyert kinevezést.

Székely Gergely, mészközi lelkész, 43 évi szolgálat után, április 1-i hatállyal nyugalomba vonult. 1921. január 21-én született Magyarországon. Teológiai tanulmányait az Unitárius Teológiai Akadémián végezte 1940—1944 években. Lelkészi szolgálatát Kocsordon kezdte; három évig mint rendes lelkész szolgált a verespataki és hét évig a tordaturai egyházközségben, 1956-tól nyugalomba vonulásáig a mészközi egyházközségben működött.

■ *Január 1-én*, az istentisztelet után, dr. Kovács Lajos püspök fogadta a kolozsvári egyházközségek elöljárói és hívei, az egyházi központ tisztviselői, valamint a teológiai tanárok hagyományos köszöntését. A fogadáson dr. Erdő János főjegyző mondott üdvözlő beszédet, melyben értékelte az elmúlt év fontosabb egyházi eseményeit és összefoglalta az új esztendő egyházi célkitűzéseit. Az elhangzott üdvözlő beszédre Püspök afia válaszolt.

■ *Lelkészkibúcsúzó ünnepély*. Székely Gergely lelkész kibúcsúzó ünnepélyét a mészközi egyházközség március 29-én tartotta meg. A kibúcsúzó lelkész Jn 13,34—35 alapján prédikált. Ezt követően Benedek Sándor esperes felolvasta dr. Kovács Lajos püspök levelét, melyben a főpásztor köszönetet mondott Székely Gergely lelkész 43 évi szolgálataért. A kibúcsúzó lelkészt üdvözlötték: Benedek Sándor esperes, Balla József felügyelő gondnok, Lőrinczi Károly aranyosrákosi lelkész, Halmágyi Géza gondnok, Kereki András és Pethő Delinke egyházközségi tagok.

A kibúcsúzó ünnepély szeretetvendégséggel zárult.

■ *Barth Károly kollokvium*. A protestáns Teológiai Intézet január 14—15 napjain kollokvium keretében emlékezett meg Barth Károly teológus születésének 100. évfordulójáról. A kollokviumon előadást tartottak dr. Gálfy Zoltán, dr. Eszenyei Mária, dr. Paul Philippi, dr. Kozma Zsolt, dr. Hermann Pitters, dr. Geréb Zsolt, dr. Hans Klein, Michael Gross és Molnár János. Az előadásokat részletes megbeszélés követte. A kollokvium dr. Péntek Árpád rektor záróbeszédével ért véget.

■ *Dr. Gyarmathy Árpádné Demény Ida*, dr. Gyarmathy Árpád főgondnok hitvese, életének 80. évében, február 4-én Budapesten elhunyt. Hamvait a kolozsvári evangélikus temetőben helyezték örök nyugalomra.

■ *Szabó T. Attila* nyelvtudós, március 3-án életének 82. évében Kolozsvár-Napocán elhunyt. Egész élete alkotó tudományos munkában telt el. Tevékenységével anyanyelvünk, népi hagyományaink és az egyetemes humanizmusnak páratlan értékeit tette közkinccsé. Műveivel, nemzedékek oktatójaként és személyes példájával követendő utat mutat a nyomába lépőknek. Március 7-én a Házsongárdi temetőben helyezték örök nyugalomra.

■ *Az Unitárius Világszövetség* — IARF — Végrehajtó Bizottsága március 10—12. napjain Frankfurtban ülést tartott, melyen a soron következő kongresszus előkészítésével foglalkozott. A gyűlésen egyházunkat dr. Kovács Lajos püspök képviselte.

■ *Az Unitárius Világszövetség* — IARF — március 13—15. napjain teológiai konferenciát rendezett Kopenhágában. A konferencia témája: „A szabadság korlátai“ volt, amelyről előadást tartottak az angol, német, holland, dán tagsoportok részéről felkért előadók, valamint dr. Kovács Lajos püspök. A konferencia konkluziói: küzdelem a béke megvédéséért; öntudatos részvétel minden olyan mozgalomban, amely a haladást, a fejlődést, a népek és nemzetek békésebb, áldottabb életének megvalósítását szolgálja. A március 15-én tartott istentiszteleten a kopenhágai unitárius gyülekezet Ragner Emilsen svéd afiát lelkésszé avatta. A konferencián egyházunkat dr. Kovács Lajos püspök képviselte, aki a lelkészavató istentiszteleten imát mondott.

■ *Az Unitárius Világszövetség* — IARF — Bad Boll-ban március 13—15. napján teológiai konferenciát tartott, melynek tárgya: „A történeti Jézus és a kozmikus Krisztus.“

■ *Az Amerikai Unitárius Üniverzalista Egyház* folyóirata — Unitarian Universalist World — január 1-től The World (A világ) néven jelenik meg gazdag egyházi, teológiai és irodalmi tartalommal.

■ *Az Unitárius Világszövetség* — IARF — a következő 26. kongresszusát július 31—augusztus 7. napjain tartja a San Francisco közelében levő Stanford egyetemen, Palo Alto-ban. A kongresszus témája: „A világ vallásai találkoznak a XXI. századdal“.

■ *Az UNICEF* — ENSZ Gyermekjóléti Alapja — jelentése szerint, a föld minden 100 ezer lakosára 550 katona és csupán 85 orvos jut; évente 14,5 millió gyermek hal meg olyan betegségek következtében, amelyek gyógyíthatók lennének. A fejlődő országokban 800 millió ember él nyomorban, s e családokban hetente 280 ezer gyermek hal meg.

Halottaink

Nemes Dénesné Simon Anna, Nemes Dénes ny. lelkész felesége január 22-én, életének 78. évében Bodokon elhunyt. Január 25-én temették a bodoki temetőbe. A temetési szolgálatot Török Áron sepsiszentgyörgyi lelkész végezte; az egyházkör részéről Albert Attila sepsiköröspataki lelkész és Gál Jenő esperes búcsúztatták.

Özv. Kiss Áronné Benczédi Bakó Margit, Kiss Ákos sepsiszentkirályi és Kiss Gergely tordátfalvi lelkész édesanyja, január 29-én 77 éves korában Sepsiszentkirályon elhunyt. A temetési szolgálatot Török Áron sepsiszentgyörgyi lelkész végezte.

Szabó Józsefné Gergely Mária, dr. Szabó Árpád teológiai tanár édesanyja, február 11-én, életének 82. évében Városhalván elhunyt. Február 13-án temették a városhalvi temetőbe. A temetési szertartást Bíró Barna városhalvi lelkész és Báró József esperes végezték.

Szabó József, dr. Szabó Árpád teológiai tanár édesapja, március 9-én, 85 éves korában Városhalván elhunyt. Március 11-én helyezték örök nyugalomra a városhalvi temetőben. A temetésen a lelkészi szolgálatot Bíró Barna városhalvi lelkész és Báró József esperes végezték.

Emlékük legyen áldott!

Jakab Elek: *Tanulmányok*. Válogatta, a bevezető tanulmányt írta és a jegyzeteket összeállította: Egyed Ákos. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest 1986. 263 l. (Téka)

A múlt század második felének két legnagyobb erdélyi magyar történésze Jakab Elek és Kőváry László volt. Olyan tudós historikusok hagyományait vitték tovább, mint a megelőző századból a Bod Péteré és a Benkő Józsefé, illetve a XIX. század első feléből a Kemény Józsefé, Nagyajtaji Kovács Istváné és Mikó Imréné. Csakhogy az eddig felsoroltak kedvtelésből — más irányú elfoglaltságaik mellett — történészkedtek. Jakabbal és Kőváryval önállósul történettudományunk. Ők már ennek és ebből (is) élnek. Pályájukban sok a párhuzamosság, Jakabot Kolozsvár, Kőváryt Erdély történetírójaként tartja számon a köztudat.

Jakab Elek a maroszéki Szentgericén született 1820-ban unitárius kisnemesi családból. Az elemi osztályokat szülőfalujában, az algimnáziumot Székelykeresztúron végezte, s 1837-ben került a kolozsvári Unitárius Kollégiumba, hogy elsajátíthassa a filozófiai és teológiai ismereteket is. Itt barátkozik össze a nála egy évvel idősebb kollegájával, Kőváry Lászlóval, aki a tordai gimnáziumból jött. Ők a reformkori eszmékért lelkesedő ifjúság vezetői, önképzőkört szerveznek, diáklapot szerkesztenek, majd csatlakoznak a náluk idősebb Szentiváni Mihály köréhez, s vállalják a polgári átalakulásért folytatott harcot. 1840-től mindketten beiratkoznak a Református Kollégiumban működő kétéves jogi tanfolyamra, melynek abszolválása után Marosvásárhelyen végzik a szokásos gyakorlati évet. Egyikük sem lép jogi pályára, de útjaik elválnak. Kőváry házitánító, titkár, korrektor, Jakab Elek viszont 1843-ban Nagyszébenbe megy, s a Kincstárnál helyezkedik el. A forradalomig szépen halad a ranglétrán, 1847-ben ügyvédi vizsgát tesz. Közben a kolozsvári indíttatásokat folytatva, alapos felkészítést hasznosítva a Brukenthal Múzeum, a szász nemzeti levéltár és a Kincstár anyagát tanulmányozza, okleveleket másol, valamint reformpárti cikkeket ír az Erdélyi Híradóba és a Nemzeti Társalkodóba. 1846-ban egyik nagy visszhangot keltő cikksorozatában szenvedélyesen szót emelt a románok sorsának javítása mellett.

Az 1848-as forradalom kitörésekor Kolozsvárra sietett, szerkesztői munkát vállalt (akárcsak Kőváry), s megfigyelőként részt vett a balázsfalvi román nemzeti gyűlésen is, melyről *Balázsfalvi események* címmel részletes beszámolót közölt az Erdélyi Híradóban. Augusztus végén felcsapott honvédnek, s a fegyverletételig bátran harcolt. Utóbb nemcsak zászlóalja történetét, személyes élményeit írta meg, hanem egy emlékkötetet is összeállított a szabadságharcról (1880).

A forradalom leverése után Kőváry és ő is fogságba kerül, de aránylag hamar kiszabadulnak, Jakabot már 1850. áprilisában — szebeni ismerőseinek közbenjárására — szabadon engedik, pontosabban szülőfalujába internálják. Négy éven át kis telkén gazdálkodik, sokat olvas és cikkeket ír az „okszerű gazdálkodásról“, a székely nép és falu helyzetéről.